

Acta de la reunió la Taula Sectorial Agrària de la Fruita Seca

---

Identificació de la sessió

Número de referència: **FS/01/19**

Data: 18/12/2019

Lloc: Serveis Territorials del DARP a Tarragona

Horari: 10:40-14:07h

Ordre del dia

1. Aprovació, si escau, de l'acta de la reunió anterior.
2. Grup de Treball de l'avellana
  - 2.1. Pla estratègic de la valorització de l'avellana: seguiment de les actuacions realitzades
  - 2.2. Estudis de qualitat de l'avellana
3. Ajuts al sector de la fruita seca
  - 3.1. Ajuts de minimis destinats a les explotacions d'avellaner
  - 3.2. Ajuts directes: situació de pagaments
4. Sanitat Vegetal
  - 4.1. Xylella fastidiosa: novetats
  - 4.2. Halyomorpha halys: situació actual
  - 4.3. Vespeta de l'ametller
  - 4.4. Productes fitosanitaris: novetats
5. Decret 153/2019 de gestió de la fertilització i del programa d'actuació a les zones vulnerables
6. Torn obert de paraules

Assistents

Representats del sector

Unió de Pagesos: Rafel Español, Ester Gomis, Jordi Castellnou i Ester Agramunt

JARC (Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya): Sisco Esquerda i Sandra Llauredó

FCAC: Roger Palau i Josep Lluís Bosque

DOP Avellana de Reus: Pere Guinovart

AEOFRUSE: Miquel Borràs

Representants del DARP

DIRECCIÓ GENERAL D'AGRICULTURA I RAMADERIA

La directora general: Elisenda Guillaumes (presideix la reunió)

La subdirectora general d'Agricultura: Neus Ferrete

El cap del Servei de Sanitat Vegetal: Jordi Giné

La cap del Servei d'Ordenació Agrícola: Anna Goutan

El responsable d'assumptes mediambientals del Servei de sòls i gestió mediambiental de la producció agrària: Josep M. Virgili

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

DIRECCIÓ GENERAL DE DESENVOLUPAMENT RURAL

El subdirector general de Gestió i Control d'Ajuts directes: Valentí Marco

SERVEIS TERRITORIALS DEL DARP A TARRAGONA

El director dels Serveis Territorials: Àngel Xifré
El cap del Servei de Coordinació i Gestió Territorial: Jaume Boada

SERVEIS TERRITORIALS DEL DARP A GIRONA

La responsable de Gestió Telemàtica Ramadera: Anna Martell (actua com a secretària de la reunió)

SECRETARIA GENERAL

El responsable d'Estadística i Informatització Agrària: Antonio Gázquez

---

Desenvolupament de la reunió

La Sra. Elisenda Guillaumes, directora general d'Agricultura i Ramaderia inicia la reunió quan són les 10:40 hores, agraeix l'assistència dels presents i exposa la seva voluntat de replantejar el format de les Taules Sectorials per tal que esdevinguin més dinàmiques i s'aconsegueixi una millor cogestió entre el sector i l'administració. A continuació la directora informa que els acords de l'anterior reunió de la Taula Sectorial s'han resolt, i referent als ajuts de minimis destinats a les explotacions d'avellaner informa que ja s'han realitzat les resolucions i l'abonament està previst per la primera quinzena de gener 2020.

1. Aprovació, si escau, de l'acta de la reunió anterior

S'aprova, per unanimitat i sense esmenes, l'acta de la reunió anterior referenciada amb el codi FS/01/18 que va tenir lloc el passat 20 de novembre de 2018 . **Acord 1.a**

La directora comunica que seguidament el Sr. Antonio Gázquez, responsable d'Estadística i Informatització Agrària, presentarà el recull estadístic del sector elaborat pel Gabinet Tècnic, malgrat no figura a l'orde del dia.

El Sr. Gázquez exposa la seva presentació amb el suport de la presentació que s'annexa a l'acta, que prèviament ha estat tramesa als assistents aclarint que enguany, per primera vegada, el DARP ha participat en la "Enquesta de superfícies y rendimientos de los cultivos en España" coordinat pel MAPA i ha estat realitzar pels tècnics d' AGROSEGURO, pel que les dades es basen en enquestes reals:

RECULL_FruitaSeca_
TS_18-12-19.pdf

De la seva presentació en destaca el següent:

- ✓ La superfície destinada a cultius de fruita seca té tendència a l'alça en els darrers 3 anys.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

- ✓ El comerç exterior: el producte més exportat i importat és l'ametlla i el seu balanç varia segons l'any. El destí de les exportacions catalanes, independentment de l'origen, és Alemanya, USA, França i Itàlia. L'origen de les importacions a Catalunya és USA.
- ✓ Els preus de l'ametlla tenen tendència a la baixa des de l'ant 2015.

Les dades presentades s'actualitzen setmanalment i estan disponibles a la web del DARP:
<http://agricultura.gencat.cat/ca/departament/estadistiques/agricultura/sectors-agraris/fruita-seca/>

Finalment el Sr. Gázquez informa que d'acord a la petició de la Taula Sectorial s'ha inclòs també els preus sectorials de referència de la garrofa.

2. Grup de Treball de l'avellana

2.1 Pla estratègic de la valorització de l'avellana: seguiment de les actuacions realitzades

El director dels Serveis Territorials del DARP a Tarragona, Sr. Àngel Xifré, fa breu una introducció del Grup de Treball de l'Avellana, iniciat l'any 2016 amb la voluntat de ser un espai de treball obert a tots els operadors del sector per elaborar propostes per a la millora del sector de l'avellana. S'adjunta la presentació:

punt 2.1.-GT
Avellana Treballs 20'

L'any 2017-2018 es van tractar els temes següents:

- ✓ Problemàtica de la qualitat del gra.
- ✓ L'actuació "Temps d'Avellana".
- ✓ La implantació dels preus de referència i creació de l'Observatori de Preus.
- ✓ El desenvolupament d'una Circumscripció Econòmica o una OIA.
- ✓ Pla estratègic de valorització de l'avellana.
- ✓ Enquesta de viabilitat d'explotacions.
- ✓ Ajuts als Grups Operatius i als Projectes demostratius.
- ✓ Projecte Erasmus + Itàlia

Durant l'any 2018-2019 s'han impulsat fonamentalment dos temes: Estudis dels problemes de qualitat del gra i l'actuació "Temps d'Avellana".

El Sr. Xifré presenta els resultats dels assajos 2017-2018 dels estudis dels problemes de qualitat del gra (4 símptomes: Taca blanca, caiguda prematura, vítries i necrosi apical)

- ✓ Gran biodiversitat invertebrats en el cultiu de l'avellaner.
- ✓ Sistema natural equilibrat a conservar. Evitar-ne l'alteració.
- ✓ Gran variabilitat de defectes segons campanyes. Condicions ambientals influeixen en la presència de plagues i evolució dels defectes.
- ✓ S'ha identificat agent causant taca blanca: Xinx Palomena prasina.(Bernat pudent)
- ✓ S'ha determinat evolució poblacional.
- ✓ Assajos contradictoris (no diferències entre tractaments).
- ✓ Efecte refugi de magatzems i construccions per la plaga.

Les conclusions van ser que l'avellana cal collir-la el més aviat possible, especialment per l'afectació de la taca blanca i que el sector té un gran interès per aquesta problemàtica ja que a la Jornada PATT hi van assistir més de 100 persones.

Durant la Campanya 2019 es continuen els assajos, es presentaran en el punt 2.2 de l'acta.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

Respecte a l'actuació "Temps d'avellana", el Sr. Xifré manifesta l'agraïment a totes les entitats del territori que han participat molt activament en la iniciativa, tant a la demarcació de Tarragona com a la comarca de La Selva i a continuació relaciona els actes portats a terme, que consten a la presentació que s'adjunta.

A continuació el Sr. Xifré comenta la Campanya 2018-2019, que valora com a bona tant en producció (estimació 11.000 Tn), com a qualitat del gra per la baixa afectació de la taca blanca i el podrit. Els preus s'han mantingut estables tendint a pujar i s'han aprovat i tramitat els ajuts a l'avellana. Així mateix s'ha consolidat l'Observatori de Preus de l'Avellana que representa una bona eina per la gestió del sector, les associacions de productors del sector han acordat crear una OPFH per demanar el reconeixement de circumscripció econòmica, i finalment, diu el Sr. Xifré, s'ha creat dins el Pla estratègic de valoració de l'avellana, l'Oficina Tècnica de l'Avellana.

En relació a l'Observatori de Preus, el Sr. Xifré agraeix la col·laboració del sector comercialitzador que facilita els preus i explica que s'ha detectat una diferència de 2€/kg entre els preus de llotja i de l'observatori que, possiblement es a conseqüència als costos fixos de les estructures industrials que processen poca producció. El Sr. J.L. Bosque de la FCAC considera que convindria verificar les dades que avalen aquesta conclusió.

El Sr. Gázquez informa que el CREDA ha realitzat un anàlisi dels preus de sortida del magatzem del venedor de l'avellana, l'ametlla en gra i sense closca. **Acord 2-a**

El Sr. R. Espanyol de la Unió de Pagesos exposa que el preu al consumidor és molt alt (Avellana DO Reus: 32,8€/kg) i realment la diferència de preu pot ser a conseqüència del poc volum de les trencadores o que aquestes també estan sobredimensionades, però el que és important és preu percebut pel productor, que el permeti mantenir la renda i modernitzar l'explotació, i conclou que el sector no pot créixer perquè no obté beneficis i a que els preus no s'equiparen als preus internacionals.

El Sr. P. Guinovart, president de la DOP Avellana de Reus considera que caldria procedir a reconvertir indústries no competitives i comportaria una important disminució dels costos de transformació al productor

La Sra. E. Gomis de la Unió de Pagesos considera que el sector ha d'incrementar la producció per ser competitiu ja que el mercat internacional està creixent molt i no és convenient tancar indústries. El Sr. Guinovart li respon que cal anar al model francès, on hi ha una sola cooperativa i no cal fer tantes inversions innecessàries.

El Sr. Xifré recorda que s'ha fet un gran avenç constituir l'OPFH i que permetrà crear la circumscripció econòmica. El Sr. Jaume Boada, cap del Servei de Coordinació i Gestió Territorial del DARP, informa que properament sortirà a licitació l'Oficina Tècnica, de moment, per 1 any, tot i que es pot prorrogar, i cal recordar que aquesta Oficina ha de ser l'embrió i el motor de la circumscripció econòmica.

La Sra. Guillaumes, explica que amb l'actual situació pressupostària, pressupostos prorrogats, ha estat impossible realitzar una licitació plurianual tot i que al DARP hi ha la voluntat de donar continuïtat a l'Oficina Tècnica.

El Sr. Xifré informa que degut a l'existència de moltes terres abandonades, el DARP ha elaborat un esborrany de Reglament de la Llei d'Espais Agraris per tal de donar una oportunitat per la seva gestió creant un "Registre de terres en desús" i el Grup de Treball va valorar que aquesta normativa seria convenient per les terres del Camp de Tarragona.

Per concloure, la Directora felicita al Grup de Treball de l'Avellana per l'excel·lent treball portat a terme.

2.2 Estudis de qualitat de l'avellana

El Sr. Xifré exposa el projecte que ha estat realitzat conjuntament entre la Secció de Sanitat Vegetal del DARP a Tarragona, l'IRTA- Mas Bové i les ADVS de fruita seca de la demarcació de Tarragona, i destaca que s'ha constituït una associació amb tots els tècnics de les ADV de l'avellana a la demarcació.

Enguany, diu el Sr. Xifré, s'han realitzat els assajos següents, dels quals encara no es disposen resultats:

- ✓ Estratègia de tractaments en dues finques comercials pel control de *Palomena prasina*.
- ✓ En aquestes 2 finques comercials també es realitza el seguiment de la caiguda prematura de l'avellana.
- ✓ Es continua amb l'estudi del cicle i la dinàmica poblacional de *Palomena prasina* que permetrà conèixer la campanya amb antelació.
- ✓ Seguiment estadis nimfals de *Palomena* en laboratori i valoració de si provoquen taca blanca (al 2017 i el 2018 assaig amb adults).

Seguidament presenta altres actuacions en les que es treballa en l'anàlisi de dades:

- ✓ Coneixement de l'entomofauna en el cultiu de l'avellaner:
  - Bernat predominant: *Palomena prasina* (99%), no s'ha detectat *Halyomorpha halys*.
- ✓ Afectació de la taca blanca:
  - Tant els adults com les nimfes de *Palomena* provoquen taca blanca. Tots piquen.
  - El % d'afectació de taca sobre la collita és variable segons l'any i la finca (condicions climàtiques).
- ✓ Caiguda prematura: no relacionada directament amb el berrat. Cal avaluar el motiu.
- ✓ Coneixement del cicle, la dinàmica poblacional de *Palomena prasina*:
  - Màxims poblacionals a finals d'agost, en condicions controlades les nimfes necessiten uns 29 dies per passar a adult..
  - Al tenir dades reals del cicle ens permet relacionar-ho amb dades climatològiques (graus dies) anuals. Possibilitats d'obtenir un model.
  - Aquests estudis seran útils per aplicar-ho en un futur a l'*Halyomorpha halys*.
- ✓ Assaigs en camp de tractaments pel control de *Palomena* per reduir taca blanca.

punt 2.2.- qualitat
fruit avellana desem

El Sr. R. Palau de la FCAC comparteix que tenir un model de l'evolució del cicle és molt important per preveure els tractaments malgrat que el problema serà disposar d'un producte efectiu vist les limitacions actuals. Ara bé, reconeix el Sr. Palau, afortunadament, aquí l'estratègia de lluita és estudiar els cicles i la plaga per posteriorment avaluar el producte per controlar-la, a diferència d'Itàlia.

Finalment el Sr. Xifré observa que malgrat es disposa de moltes dades, encara resta molta feina per fer i fa una crida per a la continuïtat dels treballs que són de molta utilitat al sector.

3. Ajuts al sector de la fruita seca

3.1. Ajuts de mínimis destinats a les explotacions d'avellaner

La cap del Servei d'Ordenació Agrícola, Sra. Anna Goutan fa referència a l'Ordre ARP/156/2019, de 26 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts de mínimis destinats a les explotacions agràries d'avellaner afectades per la davallada de la renda durant 2018, en la que s'establien dos ajuts adreçats a compensar la davallada de la renda als productors professionals del sector. Els ajuts podien consistir en una o les dues modalitats següents:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

- a) Ajut directe per un import de 280€/ha. Gestionat pel Servei d'Ordenació Agrícola.
- b) Préstec: Ajut de compensació de les càrregues financeres formalitzades amb l'Institut Català de Finances (ICF) i que ha estat gestionat pel Servei d'Ajuts a la Sostenibilitat Agrària de la Direcció General de Desenvolupament Rural.

Seguidament la Sra. Goutan informa dels requisits per sol·licitar els ajuts i presenta les dades de les sol·licituds, que han estat presentades telemàticament, així com la cronologia de la tramitació, amb el suport del document informàtic següent:

punt 3.1.- Ajut
mínimis avellanera [Mc

La Sra. E. Agramunt de la Unió de Pagesos exposa que ha estat un tràmit complexa i referent a les resolucions provisionals diu que sembla que no han estat comunicades als sol·licitant. **Acord 3.1-a**

En referència al resum de les sol·licituds presentades, la Sra. Goutan informa que s'han presentat 217 sol·licituds amb una superfície de 1.908,49 ha i un cop efectuats els controls el resum de sol·licituds concedides ha estat: 182 sol·licituds amb una superfície de 1.558,48 ha, i un import total és 389.998,04€ Els imports unitaris han estat 280€/ha pels Joves agricultors i 238,75€/ha pels agricultors professionals. La distribució territorial per demarcacions és: Tarragona: 159 sol·licituds; Terres de l'Ebre: 17; Girona: 4 i Barcelona: 2 sol·licituds.

A continuació la Sra. Goutan excusa a la Sra. Pilar Ricat, cap del Servei d'Ajuts a la Sostenibilitat Agrària i exposa el resum de l'ajut de compensació de les càrregues financeres: 45 expedients presentats amb 526,88 ha sol·licitades dels quals s'aprovaran definitivament 44. Així mateix, s'ha hagut d'aplicar un ajust total de 5.718,16€ en aquells expedients que superaven l'ajut de 2.000€ per beneficiari i un prorrateig de 91, 5% per manca de disponibilitats pressupostàries, pel que l'ajut final serà de 97.499,50€.

Per acabar, la Sra. Goutan recorda que en cas d'haver de presentar recursos a les resolucions de concessió s'ha de fer via aportació de documentació i seran degudament valorades.

El Sr. Guinovart valora que aquest ajut arriba tard ja que en les explotacions hi ha manca de liquidesa per pagar les despeses d'explotació. La Directora Guillaumes li respon que el DARP ha tramitat l'ajut amb tota la celeritat que permet la normativa. La Sra. Neus Ferrete, subdirectora general d'Agricultura recorda que al ser un ajut d'estat està subjecta a uns tràmits determinats i potser no és la fórmula més adequada per donar suport al sector.

El Sr. Español de la Unió de Pagesos manifesta que les ajudes arriben amb retard per la dificultat d'arribar a acords amb el DARP però un cop concedits han ajudat a pal·liar la crisi del sector, a banda d'això encara queda per resoldre l'assegurança específica per l'avellaner. **Acord 3.2-a**

La Sra. Goutan recorda als assistents que durant 5 anys hauran de realitzar l'assegurança de l'avellaner i que la superfície subjecte d'ajut s'haurà de declarar anualment a la DUN ja que són compromisos de l'Ordre que regula els ajuts.

3.2. Ajuts directes: situació de pagaments

El subdirector general de Gestió i Control d'Ajuts Directes, Sr. Valentí Marco comenta en primer lloc els pagaments de corresponents als ajuts dissociats i associats de la Campanya 2018, que van ser abonats el dia 3 de desembre de 2018 en un pagament principal corresponent al 95% del PB, PV, C. Joves. Durant el primer trimestre 2019 es van realitzar pagaments complementaris fins arribar al 100% de l'import. El 22 de febrer de 2019 es va fer efectiu el 90% de l'import de l'ajut associat (import definitiu C-2018: 30,09 €/ha), posteriorment, el 29 de març de 2019 es va fer efectiu el pagament complementari.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

Les dades corresponents als pagaments es poden consulta en el document annex:

punt 3.2.- Ajuts
directes TaulaSector

En relació amb els pagaments de la Campanya 2019, el Sr. Marco informa que els ajuts dissociats han esta abonats en un pagament principal corresponent al 95% del PB,PV, C. Joves i RPA el dia 2 de desembre , i les resolucions ja estan disponibles a través de Consulta Pública. L'ajut associat té un import unitari provisional de 28,61€/ha, i està previst el seu pagament a finals de gener.

Finalment destaca que els beneficiaris de l'ajut al cultiu de closca i garrofa reben aproximadament un 15% dels imports totals, i que per la propera campanya es preveuen nous sistemes de control més eficient.

El Sr. J. Castellnou de la Unió de Pagesos demana per què el DARP no fa efectiva la bestreta al mes d'octubre i en el seu lloc realitza el pagament del 95% de l'import a principis de desembre. El Sr. Marco li respon que això permet fer el pagament a un major nombre de beneficiaris i es degut a que és necessari finalitzar els controls.

El Sr. F. Esquerda del JARC observa que molts agricultors demanen avançaments financers dels ajuts pel que els hi aniria molt bé poder disposar d'un percentatge de l'ajuda abans, i si és necessari que s'avancin els controls. El Sr. Marco presenta la gràfica dels pagaments de l'Estat i mostra que Catalunya és dels primers territoris que fa efectiu el pagament.

El Sr. Español de la Unió de Pagesos explica que el sector de la garrofa és l'únic producte de la fruita seca que no disposa d'un ajut agroambiental. **Acord 3.2-b**

4. Sanitat vegetal

4.1 Xylella fastidiosa: novetats

El cap del Servei de Sanitat Vegetal, Sr. Jordi Giné, presenta la situació actual a la UE sobre aquesta plaga de quarantena, que afecta a l'ametller el qual pot ser atacat per les 3 subespècies de *Xylella fastidiosa* (Pauca, Multiplex i Fastidiosa) i el noguer (Fastidiosa) entre altres cultius. Aquest bacteri no s'ha detectat a Catalunya, però a altres regions europees: Còrcega i Costa Blava (França), Pulla i la Toscana (Itàlia) i espanyoles (Illes Balears, Alacant) està causant danys molt importants amb conseqüències molt negatives per als sectors afectats.

Explica breument les novetats:

- ✓ Illes Balears: afectades per les tres subespècies (Pauca, Multiplex i Fastidiosa). Només apliquen mesures oficials de contenció perquè estan les tres illes infectades, afectant a l'ametller, noguer, olivera, vinya, romaní, baladre, a banda del cirerer, prunera i figuera, etc.
- ✓ Alacant: afectat per la subespècie Multiplex. Apliquen mesures oficials d'erradicació, on s'han trobat afectacions molt importants en ametller, però també s'ha detectat en albercoquer i prunera i altres plantes. Aquest focus està en expansió i s'està estenent cap a la província de València. S'han trobat insectes vectors (*Phylaenus spumarius* i *Neophylaenus*) infectats.

El Sr. Giné informa sobre les mesures preventives establertes pel DARP per evitar l'entrada de la plaga a Catalunya, entre les que destaquen les prospeccions intenses, formació, jornades de divulgació i anàlisis de mostres de material vegetal (5.800 analítiques el 2019) i d'insectes vectors per part de l'IRTA (205), totes ells amb resultat negatiu. A més, el grup de treball que es va crear amb experts i el sector, va elaborar un protocol de prevenció de la Xylella a Catalunya atès que és la única eina pel control.

punt 4.1. - XYLELLA
taula fruita seca 201

4.2 Halyomorpha halys: situació actual

Seguidament, el Sr. Jordi Giné, exposa als assistents la situació actual d'aquesta nova i important plaga, que es tracta d'una xinxa d'origen asiàtic, molt polífaga i molt resistent als insecticides que ataca una gran varietat de plantes: fruiters, avellaner, arbres de jardins, conreus hortícoles, etc. Popularment s'anomena "Bernat marbrejat".

Els danys en l'avellana es produeixen per l'alimentació de Halyomorpha durant tot el creixement del fruit, provocant importants pèrdues en les zones on la plaga s'ha introduït.

A Catalunya es va detectar l'any 2016 a Girona ciutat, i anys posteriors a municipis del litoral català. A la tardor de l'any 2019 es va detectar per primera vegada en cultius agrícoles, concretament en plantacions d'horta del Baix Llobregat i en pomera a l'Alt Empordà.

En la presentació que s'annexa, es troba la informació sobre la distribució actual de la plaga, a nivell mundial, europeu i de Catalunya, el cicle vital de l'insecte i el Pla d'acció que ha posat en marxa el DARP que contempla, fonamentalment:

- ✓ L'estudi (amb la col·laboració de l'IRTA i de la Universitat de Barcelona) de la seva distribució i evolució en àrees verdes i cultius agrícoles en l'espai i en el temps a través de la plataforma NATUSFERA, a la qual la ciutadania pot accedir per enviar la foto de l'insecte trobat sospitós de ser un bernat marbrejat i comunicar el lloc i el dia de la seva detecció. L'IRTA analitza si es confirma, i si així és, ho anota al mapa per anar configurant el mapa de distribució de la plaga.
- ✓ Conèixer les espècies vegetals hoste i els seus cultius preferents a Catalunya
- ✓ Estudiar la seva biologia per definir les estratègies de lluita
- ✓ Potenciar un Pla de Comunicació, per arribar al màxim de població (tríptics, pòsters, cartes als ajuntaments, reunions informatives a diputacions, ADVs, jornades tècniques PATT, fitxes, guies, etc.

J. Giné informa que s'està elaborant una guia tècnica de determinació, que està a punt de publicar-se per internet, per poder distingir si es tracta d'un bernat marbrejat o una altra espècie de bernat, atès que a Catalunya existeix una espècie autòctona que se li assembla molt.

La directora E. Guillaumes sosté que es tracta d'una important plaga invasora que en aquests moments bàsicament es localitza en àrees urbanes però que ja s'ha detectat en horta i pot provocar importants pèrdues econòmiques, pel que en aquests moments cal fer una important difusió i els mitjans de lluita en magatzems i cases (aspirar i ofegar).

punt 4.2-
halyomorpha DEF [N

4.3 Vespeta de l'ametller

El Sr. J. Giné explica que la vespeta de l'avellaner (*Eurytoma amygdali*) és un insecte himenòpter originari de l'oest d'Àsia que provoca una nova plaga específica de l'ametller.

L'any 2010 es va detectar a Albacete i posteriorment ha avançat cap el nord. A Catalunya aquest agost s'ha detectat a comarques de Tarragona i Lleida.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

Referent als símptomes, el Sr. J. Giné informa que a l'hivern les ametlles afectades que queden a l'arbre enfosqueixen i es tornen negres, a la primavera surten els adults, sent visible l'orifici de sortida (1 a 2 mm), fan la posta i a l'estiu les ametlles amb la larva dins tenen un aspecte deshidratat, de color marronós-grisós, i destaca que el control és molt important.

Les mesures de lluita són, la retirada dels cascalls i cremar-los així com també tractar amb fitosanitaris autoritzats en el moment que emergeixen els adults i abans de la posta (primavera). El DARP està fent prospecció per tal de determinar el moment del tractament insecticida, que s'informarà puntualment a través de les Estacions d'Avísos

punt 4.3- Vespeta
ametller [Modalitat c

La Sra. Gomis de la Unió de Pagesos expressa la seva preocupació per les poques substàncies actives disponibles pel control de la plaga i demana que s'informi urgentment de les mesures culturals per a la lluita front la Vespeta de l'ametller. **Acord 4.3-a**

4.4 Productes fitosanitaris: novetats

El cap del Servei de Sanitat Vegetal, Sr. Jordi Giné, informa que es va arribat a un acord amb el MAPA l'any 2014 referent al procediment d'autorització de productes fitosanitaris pels cultius menors pel que finalment s'ha aconseguit autoritzar fins enguany 29 formulacions per l'avellaner, 39 per l'ametller, 29 pel noguer i 24 pel festuc.

A continuació el Sr. Giné relaciona els productes autoritzats, que es poden consultar en el document adjunt:

punt 4.4.-
AUTORIZACIO FITO

Per contra, darrerament s'està produint per part de la Comissió Europea de molts insecticides que han estat utilitzats fins ara per combatre els insectes: els organo-fosforats, pels seus riscos toxicològics en la salut humana i el neocotinoids per la seva afectació a les abelles.

En el cas de l'Etil clorpirifos i el Metil clorpirifos, ja s'ha procedit a la retirada d'autoritzacions en data 16 de febrer d'enguany, essent el termini màxim d'utilització el proper 30 d'abril. Pel que fa al Dimetoat, ja no es pot vendre i el termini d'utilització acaba el 30 de juny de 2020.

El Sr. Español de la Unió de Pagesos reconeix que els pocs productes autoritzats poden perdre efectivitat si s'utilitzen per diverses plagues i que han incrementat molt el preu dels mateixos.

El Sr. F. Esquerda del JARC considera que al sector li afecten més les crisis de preus i la sequera que les plagues, i reitera que el problema real són els preus.

5. Decret 153/2019 de gestió de la fertilització i del programa d'actuació a les zones vulnerables

La Directora E. Guillaumes fa una breu introducció informant sobre el Decret 153/2019, de 3 de juliol, de gestió de la fertilització del sòl i de les dejeccions ramaderes i d'aprovació del programa d'actuació a les zones vulnerables en relació amb la contaminació per nitrats que procedeixen de fonts agràries, aprovat el passat 3 de juliol i que entra en vigor el 25 de juliol de 2019, informant que es tracta d'un text molt tècnic i que engloba realment a dos Decrets, una part estableix mesures de gestió de la fertilització

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

del sòl i de les dejeccions ramaderes i una altra part estableix el pla d'actuació que estableix la Directiva Nitrats i que afecta tant als ramaders com als agricultors.

El responsable d'Assumptes Mediambientals del Servei de sòls i gestió mediambiental de la producció agrària, Sr. Josep M. Virgili informa que comentarà els principals trets del Decret. Tot seguit informa que es tracta d'un decret llargament consensuat amb el sector, la motivació del qual ha estat principalment una carta d'emplaçament de la CE a Catalunya a complir amb les directives en matèria de contaminació per nitrats de les aigües subterrànies i en matèria d'emissions d'amoniac causades per l'activitat agrària, i a comprometre's a reduir-la.

En els darrers anys, la qualitat de les aigües subterrànies no ha millorat, per la qual cosa es fa necessari adoptar mesures addicionals que garanteixin la reducció de la càrrega de N. Així, aquest Decret constitueix un programa d'actuació reforçat en aquest sentit, que tractarà de corregir la contaminació de les aigües fins a un nivells correctes l'any 2027.

Les línies d'actuació bàsiques del programa reforçat es basen en millorar la gestió de les Dejeccions Ramaderes (DR) en origen (amb el seu tractament, si s'escau), millorar l'aplicació al sòl per assolir una fertilització orgànica d'excel·lència i garantir la traçabilitat i control de les DR per assegurar la correcta gestió de les DR.

El Sr. Virgili destaca les principals novetats del nou Decret:

- ✓ El Decret obliga a actuar en tot el territori de Catalunya, i no només en zones vulnerables (ZV): en les zones no vulnerables (ZNV), s'estableixen períodes per a l'aplicació de les DR.
- ✓ S'inclouen els adobs minerals, a més dels adobs orgànics, tenint en compte aspectes col·laterals de la fertilització com el risc sanitari, la pudor, etc.
- ✓ S'estableixen 3 tipus de fertilitzants nitrogenats: 2 en funció del valor de la relació C/N (adobs orgànics) i 1 per als fertilitzants minerals.
- ✓ Apilament temporal (màxim 200 tones): termini màxim 3 mesos, o 4 dies si estan a < 500 m de nuclis habitats, habitatges aïllats, polígons industrials, àrees de lleure...
- ✓ La dosi màxima de N s'ajusta per tipus de conreus, sent en el cas de l'ametller en regadiu en ZV de 150 kgN/ha i any i 85 kgN/ha i any en secà, i per l'avellaner 130 kgN/ha i 85 kgN/ha respectivament. El Decret també regula la dosi màxima de N en fertilitzants minerals o en aigua de rec i N en fertilitzants orgànics.
- ✓ Possibilitat d'increment en un 25 % més la dosi de N en zones d'alta productivitat (només amb adobs inorgànics i previ informe tècnic i anàlisi de sòl).
- ✓ La dosi màxim d'adobatge orgànic (fems, purins, fangs, etc.) en ZV no ha canviat; segueix sent de 170 kg N/ha i any. En cas de producció agrària ecològica, els 170 kg N/ha es refereixen només a dejeccions (es poden afegir altres adobs orgànics). En secans semiàrids, 130 kgN/ha i any.
- ✓ Cal conèixer la concentració de les Dejeccions Ramaderes generades en funció dels animals mantinguts a les explotacions (obligació de conductímetre en cisternes de purins).
- ✓ Termini d'incorporació de les DR dins del sòl: 1-4 dies (excepte en cultius fructícoles amb cobertura vegetal).
- ✓ Emmagatzematge en destinació en lloc impermeable per tal que no s'escoli res.
- ✓ Obligació de disposar d'un assessor en fertilització per planificar la fertilització en explotacions de més de 20 ha en secà, més de 10 ha en regadiu, més de 3 ha en hortícoles, flor o planta ornamental i més d'1 ha en hivernacles. L'obligació de disposar d'assessorament entrarà en vigor de forma gradual, en funció de si és ZV-A, ZV-B o ZNV.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
**Direcció General
d'Agricultura i Ramaderia**

- ✓ Prohibició de l'aplicació amb vano, no només per la condicionalitat, sinó per raons de reducció d'emissió d'amoníac a l'atmosfera, amb aplicació de sancions administratives definides en la llei d'orientació agrària en cas d'incompliment.
- ✓ Traçabilitat de les DR amb GPS (només per dejeccions ramaderes, per tal demostrar on s'han aplicat).
- ✓ Llibre de gestió de fertilitzants obligatori per a les explotacions agrícoles d'una dimensió superior a 0,5 ha d'hivernacles, 2 ha hortícoles, flor o planta ornamental (aire lliure), 3 ha de regadiu o 4 ha de secà i per a tots els Centres de Gestió de les DR. També per a totes les granges que generin més de 500 kg de N (les que tenen obligació de disposar d'un Pla de Gestió de les DR), Cal anotar unes dades mínimes de cada aplicació de fertilitzants (tipus, quantitat, data, cultiu, etc.) i conservar-lo 5 anys.
- ✓ Obligació de fer, telemàticament, la declaració anual de l'origen i destinacions dels fertilitzants nitrogenats (DAN) per comprovar la correcta gestió de les DR (traçabilitat). La obligació és tant per a ramaders com agricultors i cal presentar-la de l'1 d'octubre al 31 de desembre (enguany fins 21/01/2020). S'ha enviat usuari i contrasenya als titulars (a les OOCC del DARP també es pot consultar).
- ✓ Revisió de les ZV prevista pel març 2020, que s'ampliaran ens uns 40 municipis.

El Sr. Virgili comenta que s'ha fet un extens Pla de Comunicació, amb tot un seguit de sessions informatives i presentacions arreu del territori.

Tota la informació relativa a la fertilització i al Decret està disponible a l'apartat de l'Oficina de Fertilització al portal *RuralCat*. També es poden adreçar a les oficines comarcals del DARP per ser informats o fer consultes a través del correu gdn.DARP@gencat.cat.

S'annexa a l'acta la presentació exposada:

Punt 5- TS Fruita
seca - Decret 15-201

6. Torn obert de paraules

El Sr. Español de la Unió de Pagesos exposa que hi ha un sector del qual no s'ha tractat en la Taula Sectorial, en concret, es refereix al cultiu de la garrofa. Enguany els preus percebuts per l'agricultor són molt baixos pel que hauria d'estar dins l'Observatori de Preus. **Acord 5.1-a**

Així mateix, diu el Sr. Español, al Camp de Tarragona estan patint gran nombre de furs per la facilitat de comercialització de la garrofa i comenta que a València han implantat una "guia de comercialització". **Acord 5.2-b**

ACORDS

1. Aprovació de l'acta de la reunió anterior

1-a Per unanimitat i sense esmenes, **s'aprova** l'acta FS/01/18

2. Grup de treball de l'avellana

2-a El DARP (A. Gázquez) informa que el CREDA ha preparat un estudi referent a l'anàlisi dels preus de l'avellana i l'ametlla en gra i sense closca, que serà publicat en la seva web les properes setmanes. El DARP es compromet a enviar-lo per correu electrònic properament.

3. Ajuts al sector de la fruita seca

3.1-a La Unió de Pagesos (E. Agramunt) demana que **s'enviïn les resolucions dels ajuts de mínims destinats a les explotacions d'avellaner**. El DARP (A. Goutan) informa que s'han enviat les resolucions corresponents a l'ajut directe per correu electrònic però segons els correus que els han ensenyat des d'UP s'evidencia que es tracta de les resolucions dels ajuts de compensació a les càrregues financeres, i es compromet a passar-ho al Servei d'Ajuts de la Sostenibilitat Agrària.

3.2-a La Unió de Pagesos (R. Español) demana que s'estudii una **assegurança específica per l'avellaner**. La DG li informa que ja s'hi treballa i que ho passarà a la DG02.

3.2-b La Unió de Pagesos (R. Español) demana un ajut agroambiental per a la garrofa. La DG li respon que es compromet a passar la petició a la DG02.

4. Sanitat Vegetal

4.3-a La Unió de Pagesos (E. Gomis) demana que **s'informi ara de les mesures culturals per a la lluita front la Vespeta de l'ametller ja que és el moment òptim per reduir infestacions futures**. El DARP (J. Giné) es compromet a enviar durant aquesta setmana, i per correu electrònic a totes les ADV, la informació elaborada pel DARP.

5. Cultiu de la garrofa

5.1-a La Unió de Pagesos (R. Español) demana que la garrofa estigui a l'observatori de preus.

5.2-b La Unió de Pagesos (R. Español) comenta que el cultiu que pateix més robatoris i que les mesures realitzades ara per ara no han servit per gaire. **Demana que es faci una "guia de comercialització" com s'ha fet a la comunitat autònoma de València**. La DG es compromet a estudiar-ho.

Sense cap altre tema a tractar per part dels assistents, la Directora general dóna per finalitzada la reunió quan són les 14:07 hores.

La secretària,

Vist i plau

La presidenta